

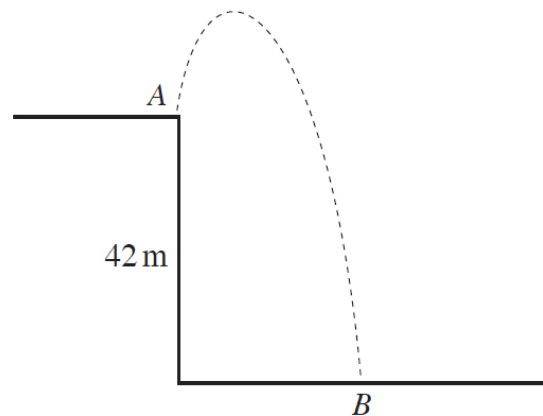
Hen Gwestiynau Arholiad – Hen Gwrs
Taflegrau

(M2 Haf 2006)

5. Teflir carreg mewn cyfeiriad sydd ar ongl 45° uwchben y llorwedd fel ei bod yn taro targed bach. Pellterau llorweddol a fertigol y targed o'r pwynt taflu yw 120 m a 41.6 m, yn ôl eu trefn. Mae'r targed uwchben lefel y pwynt taflu.
- (a) Darganfyddwch y buanedd taflu a dangoswch mai 4 s yw'r amser y mae'n cymryd i'r garreg gyrraedd y targed. [8]
- (b) Darganfyddwch, yn gywir i ddau le degol, fuanedd a chyfeiriad mudiant y garreg wrth iddi daro'r targed. [7]

(M2 Haf 2007)

4. Teflir carreg o A, sef pwynt uchaf clogwyn fertigol, ac mae'n taro'r môr yn y pwynt B. Uchder A uwchben lefel y môr yw 42 m.

Cydrannau llorweddol a fertigol cyflymder cychwynnol y garreg yw 4.5 ms^{-1} a 22.4 ms^{-1} yn ôl eu trefn.

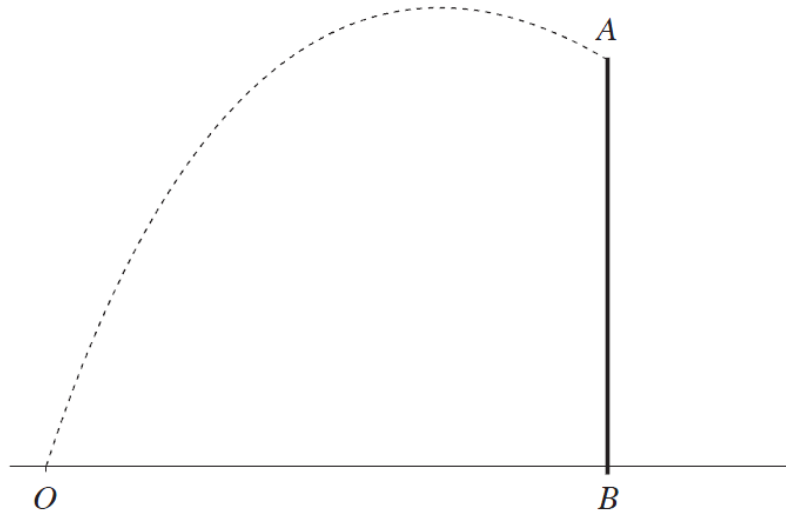
- (a) Darganfyddwch fuanedd y garreg 2 s ar ôl ei thafu. [5]
- (b) Cyfrifwch amser hedfan y garreg. [4]

(M2 Haf 2008)

5. Teflir gronyn o'r pwynt A ar ddaear lorweddol. Ei gyflymder llorweddol cychwynnol yw 12 ms^{-1} a'i gyflymder fertigol cychwynnol yw 14 ms^{-1} . Mae'n cyrraedd ei bwynt uchaf, a phan fydd ar ei ffordd i lawr, prin y mae'n clirio wal, uchder 8.4 m.
- (a) Darganfyddwch bellter llorweddol y wal o'r pwynt A. [6]
- (b) Darganfyddwch fuanedd a chyfeiriad mudiant y gronyn wrth iddo glirio'r wal. [7]

(M2 Haf 2009)

5. Mae'r diagram yn dangos wal fertigol AB a phwynt O sydd ar yr un lefel lorweddol â B , lle mae $OB = 25.2$ m. Ar amser $t = 0$, mae pêl yn cael ei thafllu o O â buanedd 17.5 ms^{-1} mewn cyfeiriad sydd wedi'i oleddu ar ongl α uwchben y llorwedd, lle mae $\tan \alpha = \frac{4}{3}$. Prin y mae'r bêl yn clirio pwynt uchaf y wal yn A .

- (a) Darganfyddwch yr amser pan fydd y bêl yn mynd dros ben y wal. [3]
- (b) Cyfrifwch uchder y wal AB . [4]
- (c) Darganfyddwch yr amser pan fydd y bêl yn cyrraedd ei uchder mwyaf. [3]

(M2 Haf 2010)

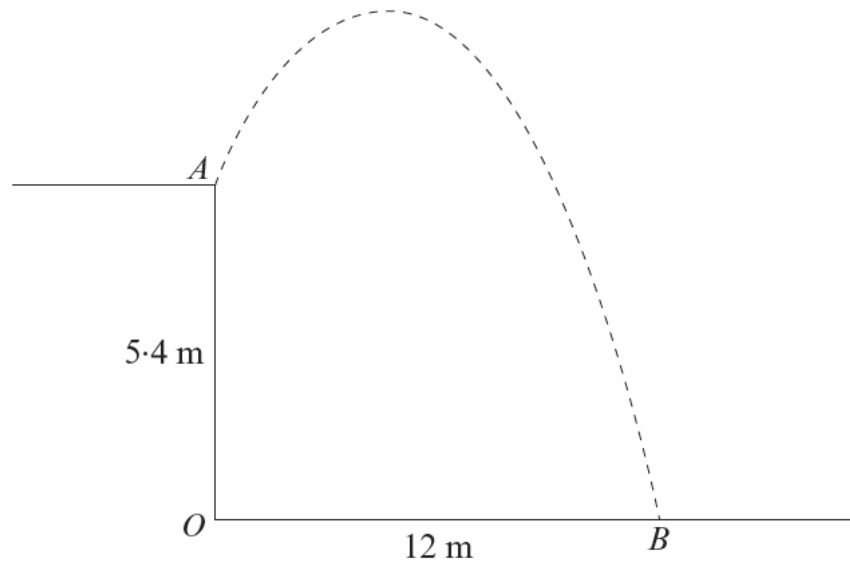
5. Y pwynt A yw pwynt uchaf clogwyn fertigol ac mae A 39.2 m uwchben lefel y môr. Mae carreg yn cael ei thafllu o'r pwynt A â buanedd $V \text{ ms}^{-1}$ ar ongl 30° uwchben y llorwedd. Yr uchder mwyaf y mae'r garreg yn ei gyrraedd yw 4.9 m uwchben A .
- (a) Dangoswch fod $V = 19.6$. [4]
- (b) Cyfrifwch yr amser y mae'n cymryd i'r garreg gyrraedd lefel y môr. [4]
- (c) Darganfyddwch, yn gywir i dri ffigur ystyrlon, fuanedd y garreg 3 s ar ôl ei thafllu. [5]

(M2 Haf 2011)

6. Mae carreg yn cael ei thafllu o bwynt uchaf clogwyn fertigol sydd 100 m uwchben lefel y môr. Cyflymder cychwynnol y garreg yw 6.5 ms^{-1} ar ongl α uwchben y llorwedd, lle mae $\tan \alpha = \frac{5}{12}$.
- (a) Darganfyddwch yr amser y mae'n cymryd i'r garreg gyrraedd y môr. Rhowch eich ateb yn gywir i ddau le degol. [5]
- (b) Cyfrifwch y pellter llorweddol o waelod y clogwyn i'r pwynt lle mae'r garreg yn taro'r môr. [2]
- (c) Cyfrifwch faint a chyfeiriad cyflymder y garreg wrth iddi daro'r môr. [7]

(M2 Haf 2012)

6. Mae carreg yn cael ei thafllu o bwynt A sydd 5.4 m yn fertigol uwchben pwynt O ar ddaear lorweddol.

Cyflymder cychwynnol y garreg yw $V\text{ ms}^{-1}$ ar ongl α uwchben y llorwedd, lle mae $\tan \alpha = \frac{3}{4}$. Mae'r garreg yn taro'r ddaear yn y pwynt B sydd bellter 12 m o O .

Amser hedfan y garreg yw $T\text{ s}$.

- (a) Ysgrifennwch gydran lorweddol a chydran fertigol cyflymder cychwynnol y garreg yn nhermau V . [2]
- (b) Dangoswch fod $VT = 15$. [2]
- (c) Darganfyddwch werth T a thrwy hyn darganfyddwch werth V . [4]
- (ch) Darganfyddwch fuanedd y garreg wrth iddi daro'r ddaear yn B . [5]

(M2 Haf 2013)

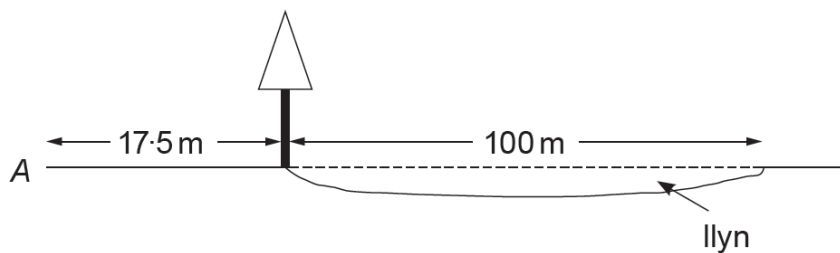
3. Mae person yn taflu pêl o'r pwynt A i daro polyn fertigol sydd wedi'i osod ar bellter llorweddol 9 m o A . Uchder y pwynt A uwchben y ddaear lorweddol yw 1 m . Mae'r bêl yn cael ei thafllu â buanedd cychwynnol 15 ms^{-1} ar ongl α uwchben y llorwedd, lle mae $\tan \alpha = \frac{3}{4}$.
- (a) O wybod bod y bêl yn taro'r polyn yn y pwynt B ,
- darganfyddwch yr amser y mae'n cymryd i'r bêl gyrraedd B ,
  - darganfyddwch uchder B uwchben y ddaear. [7]
- (b) O wybod bod y bêl yn methu'r polyn ac yn taro'r ddaear, cyfrifwch fuanedd y bêl wrth iddi daro'r ddaear. [5]

(M2 Haf 2014)

5. Mae chwaraewr yn cicio pêl o'r pwynt A ar ddaear lorweddol fel bod y bêl, 2.5 eiliad yn ddiweddarach, prin yn clirio trawst (*bar*) yn y pwynt B . Mae'r pwynt B 3m uwchben y ddaear. Pellter llorweddol B o A yw 42m.
- (a) Cyfrifwch gydrannau llorweddol a fertigol cyflymder cychwynnol y bêl. [4]
- (b) Darganfyddwch faint cyflymder y bêl a'r ongl rhwng cyfeiriad cyflymder y bêl a'r llorwedd pan fydd y bêl yn mynd heibio i'r pwynt B . [6]
- (c) Darganfyddwch y pellter llorweddol o B i'r pwynt lle mae'r bêl yn taro'r ddaear eto y tro cyntaf. [3]

(M2 Haf 2015)

6. Mae golffiwr yn taro pêl o'r pwynt A â chyflymder cychwynnol 35ms^{-1} ar ongl α uwchben y llorwedd, lle mae $\sin \alpha = 0.8$. Mae'r bêl yn mynd dros ben coeden sy'n tyfu o flaen llyn. Lled y llyn yw 100 m, fel yn y diagram. Pellter llorweddol y goeden o A yw 17.5 m.

- (a) Darganfyddwch a fydd y bêl golff yn syrthio i mewn i'r llyn ai peidio. [6]
- (b) Darganfyddwch faint a chyfeiriad cyflymder y bêl wrth iddi fynd dros ben y goeden. [7]

(M2 Haf 2016)

2. Mae gronyn yn cael ei daflu o ddaear lorweddol â buanedd 24.5ms^{-1} mewn cyfeiriad wedi'i oledu ar ongl 30° yn uwch na'r llorwedd.
- (a) Cyfrifwch gyrhaeddiad llorweddol y gronyn. [6]
- (b) Darganfyddwch uchder y pwynt uchaf mae'r gronyn yn ei gyrraedd. [3]
- (c) Ysgrifennwch fuanedd a chyfeiriad mudiant y gronyn wrth iddo daro'r ddaear. [1]

(M2 Haf 2017)

4. Pwyntiau sydd â phellter 18 m rhyngddyn nhw ar lawr llorweddol yw A a B . Mae gwrthrych P yn cael ei daflu o A tuag at B â chyflymder 15 ms^{-1} ar ongl 60° i'r llorwedd. Ar yr un pryd, mae gwrthrych arall Q yn cael ei daflu o B tuag at A â chyflymder $v \text{ ms}^{-1}$ ar ongl 30° i'r llorwedd. Mae'r gwrthrychau'n gwrthdaro.

(a) Darganfyddwch werth v . [5]

(b) Dangoswch mai 0.6 eiliad yw'r amser o'r taflu i'r gwrthdrawiad. [3]

(c) Darganfyddwch fuanedd y gwrthrych P yn union cyn y gwrthdrawiad. [4]

(M2 Haf 2018)

6. Mae pêl yn cael ei thafu o bwynt A ar lawr llorweddol â'r cyflymder cychwynnol $V \text{ ms}^{-1}$ ar ongl θ uwchlaw'r llorweddol. Mae'r bêl prin yn clirio (*just clears*) wal fertigol sydd ag uchder 3 m ac sydd ar bellter llorweddol 6 m o A .

(a) Dangoswch fod V a θ yn bodloni'r hafaliad

$$3 = 6 \tan \theta - \frac{18g}{V^2 \cos^2 \theta},$$

lle g yw'r cyflymiad o ganlyniad i ddisgyrchiant. [3]

Mae'r bêl hefyd prin yn clirio pen uchaf adeilad sydd ag uchder 10 m ac sydd ar bellter llorweddol 24 m o A .

(b) Darganfyddwch werth θ a gwerth V . [6]